

GMINA ŁUKÓW 2021

***Zmiana zapisów tekstowych zmiany miejscowego planu
zagospodarowania przestrzennego gminy Łuków
w obszarze wsi Świdry***

***Prognoza oddziaływania
na środowisko***

Maj 2021

Wykonawca:

ul. Rzemieślnicza 1 /801
30-363 Kraków
www.terra-adp.pl

Zespół autorski:

mgr inż. arch. Agnieszka Rozenau-Rybowicz
mgr inż. Kinga Bugno

1. Wprowadzenie.....	4
1.1. Zawartość i główne cele projektu.....	5
1.2. Powiązania z innymi dokumentami.....	5
1.3. Metoda sporządzania prognozy	6
1.4. Metody analizy skutków realizacji postanowień projektu zmiany planu oraz częstotliwości jej przeprowadzania	6
1.5. Streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym	7
2. Stan i przemiany środowiska	8
2.1. Ogólna charakterystyka środowiska przyrodniczego	8
2.1.1. Położenie obszaru objętego zmianą planu	8
2.1.2. Budowa geologiczna i rzeźba terenu	9
2.1.3. Gleby	10
2.1.4. Klimat.....	10
2.1.5. Wody powierzchniowe i podziemne.....	11
2.1.6. Flora i fauna	12
2.1.7. Dziedzictwo kulturowe	13
2.1.8. Krajobraz.....	14
2.1.9. Formy ochrony przyrody i powiązania przyrodnicze	15
2.2. Stan środowiska i zagrożenia na obszarach objętym projektem zmiany planu, w tym na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem.....	15
2.3. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji projektu	18
2.4. Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektu zmiany planu miejscowego, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody	18
2.5. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu.....	19
3. Oddziaływanie ustaleń projektu na środowisko.....	22
3.1. Prawdopodobieństwo wystąpienia, czas trwania, zasięg, częstotliwość i odwracalność oddziaływań	22
3.2. Prawdopodobieństwo wystąpienia oddziaływań skumulowanych lub transgranicznych	23
3.3. Prawdopodobieństwo wystąpienia ryzyka dla zdrowia ludzi lub zagrożenia dla środowiska	23
3.4. Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko	24
4. Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań	24
5. Rozwiązania alternatywne	24
6. Wnioski złożone do prognozy	24
7. Bibliografia	25

1. Wprowadzenie

Podstawą prawną wykonania prognozy są:

- Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (tekst jednolity Dz. U. z 2021 r. poz. 741 z późn. zm.);
 - Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tekst jednolity Dz. U. z 2021 r. poz. 247 z późn. zm.);
- Prognozę wykonano w zakresie i stopniu szczegółowości uzgodnionym przez:
- Regionalną Dyрекcję Ochrony Środowiska w Lublinie,
 - Państwowy Powiatowy Inspektorat Sanitarny w Łukowie.

Informacje zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko, o których mowa w ustawie o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko z dnia 3 października 2008 r. powinny być opracowane stosownie do stanu współczesnej wiedzy i metod oceny oraz dostosowane do zawartości i stopnia szczegółowości projektowanego dokumentu oraz etapu w procesie opracowywania projektu.

Celem opracowania jest określenie rodzaju, stopnia oraz zasięgu przestrzennego zmian środowiska, wywołanych przez propozycje zagospodarowania terenu, ustalone w zapisach projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Łuków w obszarze wsi Świdry.

Prognoza ma za zadanie:

- określić (ocenić i analizować) istniejący stan środowiska oraz jego ewentualne zmiany w przypadku braku realizacji projektowanych rozwiązań,
- określić pojawiające się zagrożenia wynikające z dopuszczenia przez projekt zmiany planu, innych niż dotychczasowe sposobów użytkowania terenów, obiektów i instalacji, w szczególności na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem,
- sprawdzić, czy zostało uwzględnione – znaczące oddziaływanie obiektów i instalacji, na środowisko i dobra materialne,
- ocenić skutki dla środowiska, wynikające z realizacji projektowanych zamierzeń, w szczególności dotyczące obszarów chronionych,
- sprawdzić i ocenić przewidywane znaczące oddziaływania – na cele i przedmiot ochrony środowiska obszaru gminy i obszarów sąsiednich – w tym także na obszarach Natura 2000,
- sprawdzić i ocenić, w jakim stopniu proponowane działania i przedsięwzięcia mogą mieć ewentualny niekorzystny wpływ na przyjęte cele ochrony środowiska w obszarach objętych zmianą planu,
- sprawdzić i ocenić, w jakim stopniu projektowane zamierzenie określiło i uwzględniło, sposób i zakres wymaganego zapobiegania negatywnym skutkom

- oddziaływania na środowisko, jego ograniczania lub konieczność zastosowania kompensacji przyrodniczej – w szczególności na ochronę obszarów Natura 2000,
- przedstawiać rozwiązania alternatywne, wobec rozwiązań ujętych w treści projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Łuków w obszarze wsi Świdry,
 - zawierać informacje o ewentualnym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko,
 - zawierać informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy,
 - zawierać streszczenie w języku niespecjalistycznym.

1.1. Zawartość i główne cele projektu

Podstawą sporządzenia projektu zmiany planu jest Uchwała Nr XX/152/2020 Rady Gminy Łuków z dnia 27 lutego 2020 roku w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany zapisów tekstowych zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Łuków w obszarze wsi Świdry, obejmująca jedynie zmiany tekstowe.

Zmiana planu stanowić będzie niewielką modyfikację dokumentu przyjętego uchwałą Nr XXXVI/265/2017 Rady Gminy Łuków z dnia 30 marca 2017 r.

Zmiana tekstowa dotyczy terenu oznaczonego w obowiązującym planie zagospodarowania przestrzennego symbolem 1PU (teren produkcyjno-usługowy), który znajduje się w zasięgu działek o nr ewidencyjnych: 299/5, 299/6, 299/7, 301/10, 301/11, 301/14, 1005/1, 1005/2. Powierzchnia obszaru 1PU, dla którego projektuje się zmianę zapisów tekstowych wynosi ok. 7 ha.

Zasadniczym celem sporządzenia zmiany tekstowej planu jest rozszerzenie dopuszczonego zakresu usług i wprowadzenie możliwości realizacji usług komercyjnych, w tym usług handlu detalicznego, na wyznaczonym już w obowiązującym planie miejscowym terenie 1PU - zabudowy produkcyjno-usługowej.

1.2. Powiązania z innymi dokumentami

Projekt zmiany planu stanowi niewielką zmianę zapisów zawartych w obowiązującym miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego Gminy Łuków, który został zatwierdzony Uchwałą Nr XXXVI/265/2017 Rady Gminy Łuków z dnia 30 marca 2017 roku.

Projekt zmiany planu nie narusza ustaleń Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Łuków zatwierdzonego Uchwałą Nr XXIV/175/2020 Rady Gminy Łuków z dnia 29 maja 2020 r. W obowiązującym studium analizowany teren znajduje się w zasięgu terenów, dla których określono kierunek zagospodarowania PU – obszary zabudowy produkcyjno-usługowej. Obszary te zgodnie z ustaleniami studium przeznaczone są do różnorodnej działalności inwestycyjnej dla indywidualnych inwestorów. Funkcja podstawowa: zabudowa produkcyjna i usługowa, bazy, składy. Funkcja uzupełniająca: zaplecze administracyjno-socjalne, zieleń urządzone.

1.3. Metoda sporządzania prognozy

Prognoza jest oceną oddziaływania na środowisko projektu zmiany zapisów tekstowych zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Łuków w obszarze wsi Świdry, a w przypadku niekorzystnych zmian, propozycją jego modyfikacji w celu zminimalizowania niekorzystnego wpływu na środowisko. Osiągane jest to poprzez ocenę skutku, czyli wynikowego stanu komponentów środowiska, powstałego na skutek przemian w jego funkcjonowaniu, spowodowanych realizacją ustaleń projektu oraz sformułowanie propozycji zmian lub alternatywnej wersji ustaleń, określających osiągnięcie możliwie korzystnego stanu środowiska w warunkach projektowanego zagospodarowania przestrzennego obszaru.

Prognoza oddziaływania projektu na środowisko opiera się na przyjęciu założenia, iż procesy zachodzące obecnie w środowisku będą nadal występować, ale może zmienić się ich intensywność. Toteż ocena oddziaływania projektu opiera się na analizie aktualnego stanu funkcjonowania środowiska, określeniu jego odporności na degradację i określeniu progów krytycznych. Na tej podstawie przewiduje się zachowania i reakcje środowiska na zadany czynnik. Czynnikiem są przemiany środowiska wynikłe z realizacji projektu. Prognozę oddziaływania na środowisko projektu wykonano w oparciu o metody analogii, analizy środowiskowej i statystycznej oraz prognozowania eksperckiego.

W dokumencie „Prognozy oddziaływania na środowisko...” zastosowano metodę opisową oraz graficzną, co skutkuje przedstawieniem części tekstowej opracowania oraz załącznika graficznego w skali 1:1 000.

1.4. Metody analizy skutków realizacji postanowień projektu zmiany planu oraz częstotliwości jej przeprowadzania

Analiza skutków realizacji postanowień projektu zmiany planu zagospodarowania przestrzennego może odbywać się w ramach analizy zmian w zagospodarowaniu przestrzennym gminy. Do dokonywania takiej analizy jest zobowiązany, zgodnie z Ustawą z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, wójt, burmistrz lub prezydent danej gminy. Analiza taka powinna być przeprowadzana co najmniej raz w kadencji.

W zakresie monitoringu poszczególnych elementów środowiska odpowiedzialne są jednostki i instytucje związane z gospodarką wodną, zarządy dróg, starostwa powiatowe, urzędy wojewódzkie, a w zakresie ochrony przyrody Lasy Państwowe, Wojewódzkie Inspektoraty Ochrony Środowiska oraz jednostki wspomagające, zatrudniające ekspertów w dziedzinie ochrony środowiska, np. IMGW, Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie i inne. Zgodnie z art. 10 Dyrektywy 2001/42/WE z dnia 27 czerwca 2001 r. w celu uniknięcia powielania monitoringu raporty o stanie i jakości poszczególnych elementów środowiska powinny być przekazywane do Urzędu Gminy.

1.5. Streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym

Podstawą sporządzenia projektu zmiany zapisów tekstowych zmiany planu jest Uchwała Nr XX/152/2020 Rady Gminy Łuków z dnia 27 lutego 2020 roku w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany zapisów tekstowych zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Łuków w obszarze wsi Świdry, obejmująca jedynie zmiany tekstowe.

Teren objęty opracowaniem znajduje się w sołectwie Świdry położonym w południowej części gminy Łuków, w powiecie łukowskim, w województwie lubelskim. Zmiana tekstowa obejmuje teren 1PU, który znajduje się w zasięgu działek o nr ewidencyjnych: 299/5, 299/6, 299/7, 301/10, 301/11, 301/14, 1005/1, 1005/2. Powierzchnia obszaru 1PU, dla którego projektuje się zmianę zapisów tekstowych wynosi ok. 7 ha.

Zasadniczym celem podjęcia zmiany jest wprowadzenie możliwości realizacji usług komercyjnych, w tym usług handlu detalicznego na wyznaczonym w obowiązującym planie miejscowym terenie zabudowy produkcyjno-usługowej, oznaczonym symbolem 1PU, co jest związane z zainteresowaniem lokalizacją obiektów handlu detalicznego na obszarze o dobrej dostępności komunikacyjnej, znajdującym się przy granicy miasta Łuków. Wprowadzenie zmiany dopuszczającej realizację usług komercyjnych na obszarze 1PU przyczyni się do ujednolicenia zapisów odnoszących się do ogółu terenów zabudowy produkcyjno-usługowej w Gminie Łuków.

W projekcie zmiany planu nie wprowadza się nowych terenów przeznaczonych do zainwestowania, nie modyfikuje się również zapisów ogólnych.

Ustalenia zmiany planu przewidują wprowadzenie możliwości realizacji usług komercyjnych na terenie zabudowy produkcyjno-usługowej. Zmiana ustaleń planu nie wpływa na zmianę skali potencjalnych uciążliwości wynikających z realizacji zapisów dotychczas obowiązującego planu miejscowego. Z uwagi na skalę i zakres w prowadzanych zmianach, a także położenie obszaru poza najcenniejszymi obszarami objętymi ochroną przyrody, nie prognozuje się, aby przedmiotowa zmiana planu wpłynęła na powstanie zagrożeń dla osiągnięcia celów środowiskowych dla nich wyznaczonych. Zmiana planu uwzględnia zasady zrównoważonego rozwoju i nie będzie kolidować z wdrażaniem prawa wspólnotowego w dziedzinie ochrony środowiska.

Realizacja ustaleń zawartych w projekcie nie będzie powodowała nowych, ani nie będzie potęgowała istniejących problemów dotyczących ochrony środowiska. Obszar, którego dotyczy zmiana planu obejmuje tereny wykorzystywane dotychczas dla celów rolniczych, jednak jest przeznaczony w obowiązującym planie do zainwestowania, w tym dla działalności produkcyjnej, hurtowni i magazynów. Obszar ten jest zlokalizowany przy istniejącym ciągu komunikacyjnym. Analizowany teren nie jest powiązany z obszarami lub obiektami chronionymi.

Zapisy projektu zmiany planu polegające na uzupełnieniu przeznaczenia podstawowego o usługi komercyjne, nie wpływają znacząco na zmiany funkcjonalne i przestrzenne dla dopuszczonego dotychczas sposobu zagospodarowania terenu.

Mając na uwadze stan środowiska, położenie terenu i obecny sposób użytkowania terenów, można stwierdzić, że przekształcenia wprowadzone przez zmianę planu nie są sprzeczne z uwarunkowaniami środowiska. Zmiana planu nie spowoduje wystąpienia oddziaływań innego typu, zasięgu, o innym czasie trwania, częstotliwości i odwracalności niż te, które mogłyby wystąpić podczas realizacji inwestycji dopuszczonych w obowiązującym miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego.

Zaproponowane w projekcie zmiany miejscowego planu rozwiązania nie wywołają oddziaływań o zasięgu transgranicznym. Decydują o tym niewielka skala zmian, ich charakter oraz odległość obszaru analizy od granic państwa. Projekt zmiany planu przyczyni się do poprawy potencjału gospodarczego.

Biorąc pod uwagę proponowaną zmianę ustaleń planu oraz ograniczony zasięg obszaru planu, przewiduje się, że wprowadzane zmiany nie spowodują wystąpienia oddziaływań skumulowanych lub transgranicznych.

Dopuszczenie realizacji usług handlu w terenie zabudowy produkcyjno – usługowej (1PU) nie spowoduje wystąpienia ryzyka dla zdrowia ludzi lub zagrożenia dla środowiska.

W zasięgu obszaru objętego zmianą planu, nie występują tereny o szczególnych właściwościach naturalnych lub posiadające znaczenie dla dziedzictwa kulturowego, wrażliwe na oddziaływania, istniejące przekroczenia standardów jakości środowiska lub intensywne wykorzystywanie terenu.

W zasięgu obszaru objętego opracowaniem nie występują obszary ani obiekty objęte formami ochrony przyrody w rozumieniu ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody. Nie występują również obszary podlegające ochronie zgodnie z prawem międzynarodowym.

Biorąc powyższe pod uwagę, nie prognozuje się zaistnienia przekształceń stanu elementów środowiska.

2. Stan i przemiany środowiska

2.1. Ogólna charakterystyka środowiska przyrodniczego

2.1.1. Położenie obszaru objętego zmianą planu

Gmina Łuków położona jest w środkowo-wschodniej części powiatu łukowskiego położonego w północno-zachodniej części województwa lubelskiego granicząc z następującymi gminami:

- od północy: Domanice, Wiśniew, Zbuczyn, Trzebieszów,
- od zachodu: Stoczek Łukowski, Stanin,
- od południa: Ulan-Majorat, Wojcieszków,
- od wschodu: Kąkolewnica, Radzyń Podlaski.

Obszar wyznaczony do sporządzenia zmiany planu miejscowego położony jest w obrębie Świdry, znajduje się w zasięgu działek o numerze ewid.: 299/5, 299/6, 299/7, 301/10, 301/11, 301/14, 1005/1, 1005/2.

Główny szlak komunikacyjny w rejonie obszaru analizy to droga wojewódzka nr 808. Najbliższa granica państwa – z Białorusią – oddalona jest o ok. 87 km na wschód od analizowanego terenu

2.1.2. Budowa geologiczna i rzeźba terenu

Na łamach pisma „Geographia Polonica” ukazała się publikacja aktualizująca stan wiedzy na temat mezoregionów w Polsce. Artykuł ma na celu przedstawienie podziału Polski na mezoregiony, w skali 1:50 000, w bardziej aktualny i szczegółowy sposób niż dotychczas. W porównaniu z poprzednią regionalizacją fizyczno-geograficzną Polski liczba mezoregionów wzrosła z 316 do 344. Doprecyzowano również przebieg granic mezo- i makroregionów w oparciu o najnowsze dane geologiczne i geomorfologiczne¹.

Zgodnie z nowym podziałem fizyczno-geograficznym analizowany obszar położony jest w obrębie makroregionu Nizina Południowopodlaska i mezoregionu Równina Łukowska.

Nizina Południowopodlaska zajmuje powierzchnię ok. 11,2 tys. km². Na północy sąsiaduje z Niziną Północnopodlaską, a na południu z Wyżyną Lubelską. Lekko falista, z ostałcami moren, ozów i kemów pochodzących z okresu zlodowacenia Warty. Południową część Niziny przecina dolina dolnego Wieprza. Nizina Południowopodlaska składa się z 8 mezoregionów.

Równina Łukowska to obszar płaski, pochylony w kierunku południowo-wschodnim o wysokościach z zakresu 140-170 m n.p.m. Charakteryzuje się on stosunkowo dużym zalesieniem, ze względu na przeważające tu gleby bielicowe. Jest to jednocześnie najdalej na wschód wysunięta część Niżu Środkowoeuropejskiego.

Gmina Łuków leży na obszarze Platformy Wschodnioeuropejskiej, która wchodzi w obręb platformy prekambryjskiej. Platforma ta charakteryzuje się płytko leżącymi skałami podłoża krystalicznego i tektoniką blokową utworów starszych od karbonu. Osady paleozoiczne reprezentowane są przez utwory eokambru, kambru, ordowiku, syluru, karbonu i permu. Utwory mezozoiku reprezentują trias, jura i kreda. Górną warstwę tworzą osady mastrychu górnego wykształcone jako głazy, opoki i kreda piszcząca. Twory trzeciorzędowe o miąższości 40÷120 m, zalegają na utworach kredy górnej. Osady trzeciorzędowe z okresu paleocenu tworzą opoki, gezy z piaskiem glaukonitowym, margle ilaste oraz ility wapienne. Utwory z okresu eocenu to ility piaszczysto – margliste o zaledwie kilkumetrowej miąższości. Utwory oligoceńskie wykształciły się w postaci piasków kwarcowo-glaukonitowych, mułków i iłów piaszczystych. Utwory mioceńskie to osady piaszczysto-mułkowo-ilaste, natomiast osady plioceńskie to głównie ility oraz mułki ilaste.

Pokrywa litologiczna analizowanego obszaru składa się z piasków. Podłoże geologiczne składa się z piasków, żwirów, mad rzecznych oraz torfów i namulów, glin zwałowych, ich zwietrzelin oraz piasków i żwirów polodowcowych, a także piasków i żwirów sandrowych.

¹ <https://www.gdos.gov.pl/aktualizacja-granic-mezoregionow-fizyczno-geograficznych-polski>

W zasięgu obszaru objętego zmianą planu nie występują złoża surowców mineralnych, wód termalnych, ani wód leczniczych. Nie są zlokalizowane tereny oraz obszary górnicze.

2.1.3. Gleby

W obrębie gminy Łuków występują mało zróżnicowane gleby, składające się głównie z glin zwałowych oraz piasków i żwirów polodowcowych związanych z cofnięciem się lądolodu plejstocńskiego w okresie zlodowaceń środkowopolskich. Dominują gleby bielcowe – piaski i gliny, a także pseudobielcowe. Mają one słabo wykształcony poziom akumulacyjny o małej zawartości próchnicy (1-2%). W dolinach rzek dominują gleby torfowe, murszowo-torfowe, murszowo-mineralne, a także czarne ziemie.

Grunty orne występujące w gminie Łuków to w przeważającej części gleby średniej i słabej jakości – IV i V klasy bonitacyjnej. Gleby chronione klasy III występują głównie w południowej części gminy. Większość gleb posiada kwaśny i bardzo kwaśny odczyn. W granicach obszarów objętych opracowaniem nie występują gleby I-III klasy bonitacyjnej.

Trwałe użytki zielone w gminie zostały zakwalifikowane do kompleksu użytków zielonych średnich (ok. 85%), pozostałe to użytki zielone słabe i bardzo słabe.

Na obszarze objętym zmianą planu występują gleby niskich klas bonitacyjnych (RVI).

2.1.4. Klimat

Gmina Łuków położona jest na granicy dwóch dzielnic rolniczo-klimatycznych: VIII – „Dzielnica Środkowa” i IX – „Dzielnica Podlaska”. Dzielnica środkowa jest to obszar o najmniejszym opadzie rocznym w Polsce (poniżej 550 mm). Lato trwa ponad 90 dni, a zima 90-100. Długość okresu wegetacyjnego przekracza 220 dni. Pokrywa śnieżna zalega 60-80 dni. Liczba godzin słonecznych jest stosunkowo duża, zwłaszcza na zachodzie (1640). Dzielnica Podlaska jest zdecydowanie chłodniejsza niż Dzielnica Środkowa, zwłaszcza zimą (w styczniu temperatura średnia wynosi ok -4 st. C). Zima trwa ok. 90-100 dni - jej początek przypada na listopad-grudzień, a koniec na pierwszą dekadę marca. Okres wegetacyjny jest krótszy, niż w dzielnicy środkowej (200-210 dni), natomiast opad większy (520-600 mm). Pokrywa śnieżna utrzymuje się ponad 70 dni².

Według podziału Zienkiewiczów obszar gminy Łuków znajduje się w obrębie krainy klimatycznej chełmsko-podlaskiej. Przeważają tu polarno-morskie, a także kontynentalne masy powietrza, które w głównej mierze kształtują miejscowy klimat. Na obszarze gminy przeważają wiatry z kierunków zachodnich. Wiatry z prędkością 8 m/s występują średnio 50 dni w roku. Średnie roczne opady na tym obszarze wynoszą ok. 500 mm i są niższe niż średnie opady dla całego kraju. Najniższe opady występują od stycznia do grudnia. Średnie dane klimatyczne przedstawia tabela poniżej (Tabela 1, Tabela 2)³.

² Richling A., Ostaszewska K., *Geografia fizyczna Polski*, Wyd. PWN, Warszawa 2009

³ Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej <http://www.imgw.pl/klimat/>

Tabela 1. Średnie roczne dane klimatyczne (dane dla 2017 r.)

Pora roku	Temperatura [°C]	Opady [mm]	Usłonecznienie [h]	Temp. ekstremalne [°C]	
				min	max
Zima	-2	90-110	120-140	-14	9
Wiosna	9	140-180	560-580	-1	24
Lato	19	175-200	800-850	6	31
Jesień	9	25-275	200-240	0	22

Źródło: Opracowanie własne na podstawie: <http://www.imgw.pl/klimat/>

Tabela 2. Średnie dane klimatyczne z wielolecia 1971-2000

Pora roku	Temperatura [°C]	Opady [mm]	Usłonecznienie [h]	Temp. ekstremalne [°C]	
				max	min
Zima	-2	100	140	-17	9
Wiosna	8	125	470	-5	25
Lato	18	225	620	7	30
Jesień	8	150	300	-5	23

Źródło: Opracowanie własne na podstawie: <http://www.imgw.pl/klimat/>

2.1.5. Wody powierzchniowe i podziemne

Gmina Łuków położona jest w obrębie Niecki Mazowieckiej, Regionu Hydrogeologicznego Lubelsko-Podlaskiego. Obszar objęty zmianą planu miejscowego leży w obrębie Głównego Zbiornika Wód Podziemnych GZWP 215 Subniecka Warszawska należącej do regionu Środkowej Wisły. Wody podziemne tego zbiornika występują w utworach trzeciorzędowych, a *dominują tu wody dobrej jakości (klasa II), które wymagają prostego uzdatniania ze względu na zawartość żelaza i manganu*⁴. Szacunkowe zasoby dyspozycyjne wynoszą 250 tys. [m³/dobę], natomiast średnia głębokość ujęć wynosi 160 m.

Zgodnie z definicją podaną w Ramowej Dyrektywie Wodnej, jednolite części wód podziemnych - (groundwater bodies) *obejmują te wody podziemne, które występują w warstwach wodonośnych o porowatości i przepuszczalności, umożliwiającą pobór znaczący w zaopatrzeniu ludności w wodę lub przepływ o natężeniu znaczącym dla kształtowania pożądanego stanu wód powierzchniowych i ekosystemów lądowych. JCWPd zostały wyznaczone z uwzględnieniem typów i rozciągłości poziomów wodonośnych, związku wód podziemnych z ekosystemami lądowymi i wodami powierzchniowymi, możliwością poboru wód oraz w nawiązaniu do charakteru i zasięgu antropogenicznego przekształcenia chemizmu i dynamiki wód podziemnych*⁵.

Teren objęty zmianą planu leży w zasięgu jednolitej części wód podziemnych JCWPd Wisła 75. Jednostka JCWPd 75 złożona jest z czterech poziomów wodonośnych rozdzielonych utworami trudno przepuszczalnymi. Są to: poziom Q₁, poziom Q₂, a także piętro paleogeńsko-neogeńskie (Pg-Ng), a także piętro kredowe (K). Poziom Q₁ jest praktycznie nieizolowany od powierzchni terenu, co umożliwia jego infiltracyjne zasilanie. Wody podziemne tego poziomu są zasilane przez lokalne wody powierzchniowe. Poziom ten charakteryzuje się zwierciadłem wody swobodnym. Poziom wodonośny Q₂ w strefach, gdzie

⁴ Informator PSH Głównie Zbiorniki Wód Podziemnych w Polsce, PIG PIB, Warszawa 2017

⁵ <https://www.pgi.gov.pl/psh/zadania-psh/8913-zadania-psh-jcwpd.html>

pozbawiony jest izolacji od powierzchni terenu może być zasilany przez infiltrację wód opadowych z powierzchni lub sąsiednich poziomów. Poziom ten charakteryzuje się zwierciadłem wody częściowo napiętym. Poziomy Pg-Ng i K zasilane są na zasadzie przesączania z nadległych warstw wodonośnych. Zwierciadła wód poziomów Pg-Ng i K to zwierciadła napięte.

Zwierciadło wód podziemnych na terenie gminy jest stosunkowo wysokie i waha się poniżej 1 m (w obrębie dolin rzek) od poziomu terenu do ponad 2 m (w obrębie wysoczyzny polodowcowej). W przeważającej części gminy izolacja poziomu wodonośnego jest słaba ze względu na przepuszczalność gruntów (piaski i żwiry). Sytuacja taka stwarza zagrożenia dla wód podziemnych z powodu łatwego przenikania zanieczyszczeń pochodzących z powierzchni terenu⁶.

Obszar objęty opracowaniem należy do zlewni Wieprza. Analizowany teren jest ubogi w sieć rzeczną.

Głównym ciekim odprowadzającym wody z omawianego obszaru jest rzeka Samica. Obszar objęty opracowaniem położony jest w obrębie jednolitej części wód powierzchniowych Bystrzyca do Samicy, oznaczonej kodem PLRW200017248649. JCWP Bystrzyca do Samicy stanowi naturalną część wód. Zagrożenie stanowi tu niedostateczna sanitacja obszarów wiejskich i rekreacyjnych. Stan jakości wód w rzekach gminy utrzymuje się lub wykazuje poprawę.

2.1.6. Flora i fauna

Szata roślinna gminy jest mało zróżnicowana. Wyjątek stanowią kompleksy leśne, zwłaszcza uroczyska Jagodne i Wagram, łąki, zbiorowiska roślinności szuwarowej i wodnej w dolinach rzek Krzny Północnej i Krzny Południowej⁷.

Lasy na obszarze gminy zajmują powierzchnię ok. 11 tys. ha. Dominuje las mieszany świeży i las świeży, a kompleksy leśne charakteryzują się bogatą szatą roślinną i dużym udziałem siedlisk wilgotnych podlegających ochronie. Znaczna część terenów gminy zagospodarowana jest rolniczo, przy czym dominują uprawy takie jak zboża i ziemniaki.

Obszar objęty zmianą planu położony jest w zasięgu gruntów rolnych, częściowo nieużytkowanych.

Na obszarze objętym opracowaniem nie stwierdzono występowania gatunków roślin lub grzybów podlegających ochronie.

Według regionalizacji zoogeograficznej gmina Łuków leży w wielkopolsko-podlaskim podokręgu zoogeograficznym, który nie posiada gatunków charakterystycznych i jest właściwie strefą współwystępowania gatunków wschodnich i zachodnich, północnych i południowych.

Pod względem fizycznogeograficznym gmina położona jest na Równinie Łukowskiej, Wysoczyźnie Siedleckiej oraz Wysoczyźnie Żelechowskiej, które są mezoregionami wchodzącymi w skład Niziny Południowopodlaskiej, której cechą jest

⁶ SUiKZP gminy Łuków

⁷ SUiKZP gminy Łuków

dominacja niezbyt atrakcyjnych dla zwierząt, zwłaszcza bezkręgowców oraz płazów i gadów, polnych wysoczyzn morenowych, co decyduje o stosunkowo niewielkim (w porównaniu do Lubelszczyzny) bogactwie i zróżnicowaniu świata zwierząt. Najciekawsze i najcenniejsze zoocenozy są związane z dolinami rzecznyymi Krzyny Południowej i Północnej oraz Bystrzycy, a także (choć głównie pod względem liczebności zwierząt) z większymi kompleksami leśnymi – Lasy Łukowskie, Las Wagramski.

Na terenie gminy stwierdzono ok. 180 gatunków kręgowców. Najliczniejszą grupę stanowią ssaki z rzędów owadożerne i gryzonie (m.in. jeż, ryjówki, nornice, mysz zaroślowa, mysz leśna), ponadto występuje 12 gatunków nietoperzy, kilka gatunków gadów (jaszczurka zwinka, zaskroniec, żmija zygzakowata), płazy (m.in. ropucha szara, ropucha zielona, kumak nizinny, rzerzotka drzewna, żaba wodna, żaba śmieszka, żaba moczarowata, żaba jeziorkowa). Z gatunków łownych występują: lis, jeleń, łoś, sarna, zając, dzik. Ptaki reprezentowane są przez liczne gatunki, najczęściej występujące to: grzywacz, skowronek, szpak, jerzyk, bażant, kwiczoł, wróbel, a na terenach leśnych: orlik krzykliwy, bocian czarny, pustułka, kobuz, myszołów, jastrząb, krogulec, sowa uszata, puszczyk, dzięcioł czarny, dzięcioł średni, dzięcioł zielony, dzięciołek, kurka, kukułka, kowalik, słomka, gęś gęgawa, gęś zbożowa, gęś białoczelna, czapla siwa, łyska i inne. Ponadto w lasach występują takie gatunki zwierząt, jak: kuna domowa, kuna leśna, borsuk, piżmak, jenot. Środowisko wodne jest reprezentowane przez gatunki ryb: cierlik, okoń, słonecznica, płoć, szczupak, ukleja.

Wśród gatunków zwierząt objętych ochroną ścisłą z uwagi na rzadkość występowania bądź niebezpieczeństwo zniknięcia gatunku na wyróżnienie zasługuje: orlik krzykliwy i bocian czarny, dla którego wymagane jest ustalenie stref ochrony ostoi, miejsc rozrodu lub regularnego przebywania, a także wszystkie gatunki występujących płazów i gadów, nietoperzy oraz wśród owadów: biegacz fioletowy, biegacz gajowy, paż żeglarz, modraszek telejus i kozioróg dębosz.

Na obszarze objętym opracowaniem nie stwierdzono występowania gatunków roślin lub grzybów podlegających ochronie. Flora omawianego obszaru jest znacznie przekształcona przez człowieka. Roślinność występująca na omawianych obszarach jest typowa dla terenów rolnych oraz terenów odłogowanych.

2.1.7. Dziedzictwo kulturowe

Obszar gminy Łuków został objęty badaniami Archeologicznego Zdjęcia Polski. Zarejestrowano ponad 200 stanowisk archeologicznych świadczących o atrakcyjności terenu dla osadnictwa, począwszy już od epoki kamienia. Większość zarejestrowanych stanowisk archeologicznych zajmuje powierzchnię nieprzekraczającą 100 m². Stanowiska archeologiczne w granicach gminy Łuków sklasyfikowane są w następujące typy: wsie historyczne, kurhany, cmentarzysko, grób zbiorowy, osada, ślad osadnictwa, grodzisko, obozowisko, wał ziemny oraz relikty dworu.

W zasięgu obszaru objętego zmianą planu nie ma zlokalizowanych stanowisk archeologicznych.

Na terenie gminy Łuków znajdują się trzy obiekty wpisane do rejestru zabytków, przy czym żaden z nich nie znajduje się na analizowanym obszarze, ani w jego bezpośrednim

sąsiedztwie. Gminna ewidencja zabytków obejmuje łącznie 177 zabytków nieruchomych, z czego najwięcej zabytków stanowią domy, a także kapliczki i przydrożne krzyże oraz 288 zabytków archeologicznych⁸. W zasięgu analizowanego terenu brak jest obszarów wpisanych do rejestru zabytków, a także obiektów wpisanych do gminnej ewidencji zabytków.

Wymogi ochrony dziedzictwa kulturowego nie wykluczają rozszerzenia zakresu dopuszczonych usług komercyjnych w terenie oznaczonym symbolem 1PU (teren zabudowy produkcyjno-usługowej) o usługi handlu.

2.1.8. Krajobraz

Krajobraz został zdefiniowany w Ustawie o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym jako postrzegana przez ludzi przestrzeń zawierająca elementy przyrodnicze lub wytwory cywilizacji, ukształtowana w wyniku działania czynników naturalnych lub działalności człowieka.⁹ Definicja krajobrazu zawarta w treści Europejskiej Konwencji Krajobrazowej określa krajobraz jako strefę lub obszar postrzegany przez mieszkańców i odwiedzających, którego cechy wizualne i charakter są wynikiem działań czynników naturalnych i/lub kulturowych (czyli ludzkich). Definicja ta odzwierciedla ideę, że krajobrazy ewoluują w czasie w rezultacie działań sił natury i ludzi. Podkreśla również, że krajobraz tworzy całość, której elementy przyrodnicze i kulturowe są postrzegane łącznie, a nie oddzielnie.

Rozpoznanie krajobrazu można oprzeć na przyjęciu za prof. J. Bogdanowskim – powiązania ze sobą ukształtowania i pokrycia terenu i uznanie, że o charakterze krajobrazu decyduje swoisty układ tworzących go elementów – kombinacja przyrodniczych i antropogenicznych cech takich jak: formy rzeźby terenu, rodzaj pokrycia roślinnością, użytkowanie ziemi (w tym struktura sieci osadniczej)¹⁰.

Obszar objęty opracowaniem położony jest w zasięgu gruntów rolnych, częściowo nieużytkowanych. Omawiany obszar od strony północnej sąsiaduje z PSZOK zarządzanym przez Przedsiębiorstwo Usług i Inżynierii Komunalnej w Łukowie, od strony wschodniej sąsiaduje z terenem zadrzewionym oraz składem materiałów budowlanych, stacją paliw i punktem gastronomicznym, od strony południowej sąsiaduje z zabudową mieszkaniową, a od strony zachodniej z gruntami rolnymi.

Na omawianym obszarze występuje głównie krajobraz rolniczy powszechny w regionie. Nie jest to jednak krajobraz noszący cechy unikalne, wymagające bezwzględnej ochrony. Nie występują tu formy ukształtowania terenu lub rodzaj pokrycia wpływające na wysoką atrakcyjność krajobrazową w skali ponadlokalnej. Nie prowadzą przez ten obszar ciągi i osie widokowe, brak tu punktów widokowych. Cechy krajobrazu nie wykluczają możliwości eksploatacji surowców naturalnych na omawianym terenie.

⁸ Gminny program opieki nad zabytkami Gminy Łuków na lata 2018-2021, Łuków 2018.

⁹ Art. 2 pkt 16e Ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz.U. 2021 poz. 741 z późn. zm.)

¹⁰ A. Rozenau-Rybowicz, *Identyfikacja krajobrazów na poziomie regionalnym – doświadczenia wdrażania Europejskiej Konwencji Krajobrazowej w skali województwa*, [W:] *Identyfikacja i ocena krajobrazów - wdrażanie Europejskiej Konwencji Krajobrazowej. Referaty konferencyjne*, GDOŚ, Warszawa 2013

2.1.9. Formy ochrony przyrody i powiązania przyrodnicze

Gmina Łuków jest typowo rolniczą gminą - ponad połowę jej powierzchni zajmują użytki rolne. Struktura przestrzenna, rozmieszczenie lasów i terenów zurbanizowanych oraz układ dróg nie sprzyjają wykształceniu i zachowaniu spójnej struktury ekologicznej gminy.

W granicach gminy Łuków znajdują się następujące formy ochrony przyrody: obszar Natura 2000 Lasy Łukowskie, obszar Natura 2000 Jata, Łukowski Obszar Chronionego Krajobrazu, Radzyński Obszar Chronionego Krajobrazu, Rezerwat przyrody *Topór, Jata, Kra Jurajska* oraz *Las Wagramski*, pomniki przyrody oraz 2 użytki ekologiczne.

Obszar objęty zmianą planu nie jest położony w zasięgu obszarów i obiektów będących formami ochrony przyrody w rozumieniu ustawy o ochronie przyrody.

Biorąc powyższe pod uwagę, nie prognozuje się zaistnienia przekształceń stanu elementów środowiska.

Obszar analizowany położony jest poza zasięgiem korytarza ekologicznego, który został wyznaczony przez RDOŚ, korytarza ekologicznego łączącego europejską sieć Natura 2000 w Polsce oraz lokalnego korytarza ekologicznego.

Barierami dla powiązań struktur przyrodniczych są obszary i obiekty antropogeniczne. W zasięgu obszaru objętego zmianą planu głównymi barierami są: droga wojewódzka nr 808 (bezpośrednio graniczy z obszarem analizowanym), a także struktury osadnicze.

W celu zachowania, naturalnych powiązań przyrodniczych należy tak planować sposób i charakter zagospodarowania terenu, aby zapewnić ochronę ciągłości występujących tu naturalnych korytarzy i powiązań przyrodniczych.

2.2. Stan środowiska i zagrożenia na obszarach objętym projektem zmiany planu, w tym na obszary objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem

Nie przewiduje się, aby realizacja ustaleń projektu zmiany planu mogła spowodować wystąpienie znaczących negatywnych oddziaływań.

Na omawianym obszarze głównymi źródłami emisji zanieczyszczeń do powietrza jest tzw. niska emisja oraz emisja liniowa pochodząca z transportu samochodowego wzdłuż ciągów komunikacyjnych. Źródłem emisji zanieczyszczeń gazowych, głównie tlenku węgla, tlenków azotu, dwutlenku węgla i węglowodorów jest ruch pojazdów. Jest on również przyczyną emisji wtórnej pyłów na skutek ścierania się opon, hamulców i nawierzchni drogowej, zawierających związki ołowiu, kadmu, niklu itp. Charakter źródła emisji (położenie nisko nad ziemią) powoduje, że natężenia maksymalne występują w bezpośrednim sąsiedztwie źródła i szybko maleją ze wzrostem odległości.

Roczna ocena jakości powietrza w województwie lubelskim za 2019 r.¹¹ wykonana została dla następujących stref: aglomeracji lubelskiej i strefy lubelskiej. Omawiany obszar należy do strefy lubelskiej, brak jednak w bezpośrednim sąsiedztwie punktu pomiarowego. Najbliższym punktem pomiarowym względem analizowanego obszaru jest punkt pomiarowy w Radzynie (ul. Sitkowskiego 1B), jednak ze względu na miejską lokalizację, nie daje on wiarygodnego przełożenia na analizowany obszar. Najbliższy punkt, nie będący punktem miejskim, oddalony jest o ok. 33 km (Jarczew).

Dla strefy lubelskiej ocena i klasyfikacja stref pod kątem ochrony zdrowia przedstawia się następująco:

- dwutlenek siarki – nie stwierdzono przekroczeń dopuszczalnych stężeń 1 godz. i 24 godz. Najwyższe stężenie 1 godz. wystąpiło w Białej Podlaskiej przy ul. Orzechowej i wynosiło $38,6 \mu\text{g}/\text{m}^3$ (11% poziomu dopuszczalnego), najwyższe stężenie 24 godz. wystąpiło w Zamościu przy ul. Hrubieszowskiej i wynosiło $17,5 \mu\text{g}/\text{m}^3$ (14% poziomu dopuszczalnego). Strefę lubelską zaliczono do **klasy A**;
- dwutlenek azotu – stężenia średnie roczne nie przekraczały poziomu dopuszczalnego i wynosiły od 5 do $16 \mu\text{g}/\text{m}^3$, co stanowi maksymalnie 40% poziomu dopuszczalnego. Najwyższe stężenie jednogodzinne wystąpiło na stacji w Białej Podlaskiej przy ul. Orzechowej i wynosiło $119 \mu\text{g}/\text{m}^3$ (59,5% poziomu dopuszczalnego). Strefę lubelską zaliczono do **klasy A**;
- pył zawieszony PM₁₀ - na wszystkich stanowiskach zostały dotrzymane obowiązujące normy dla dwóch kryteriów, najwyższe stężenie średnie roczne wynosiło $27 \mu\text{g}/\text{m}^3$ – 67,5% poziomu dopuszczalnego i wystąpiło na stacji w Białej Podlaskiej i Radzynie Podlaskim. Na żadnym stanowisku nie stwierdzono przekroczenia dopuszczalnego stężenia 24-godzinnego, najwięcej dni z przekroczeniami odnotowano na stacji w Zamościu – 26 dni. Strefę lubelską zaliczono do **klasy A**;
- pył zawieszony PM_{2,5} - dotrzymanie wartości kryterialnych sprawdzono na podstawie wyników pomiarów wykonywanych na terenie miast: Białej Podlaskiej, Chełma i Zamościa oraz w uzdrowisku Nałęczów. Stężenie średnie roczne odnotowane na ww. obszarach wynosiły od $16 \mu\text{g}/\text{m}^3$ na terenie uzdrowiska Nałęczów do $20 \mu\text{g}/\text{m}^3$ w Białej Podlaskiej. Strefę lubelską zaliczono do **klasy A**;
- benzen – dotrzymanie stężenia dopuszczalnego sprawdzono na podstawie wyników pomiarów automatycznych wykonywanych w Zamościu i w Białej Podlaskiej. Stężenie średnie roczne na tych stanowiskach wynosiły $1 \mu\text{g}/\text{m}^3$, tj. 20% stężenia dopuszczalnego. Strefę lubelską zaliczono do **klasy A**;
- ołów - dotrzymanie stężenia dopuszczalnego sprawdzono na podstawie serii pomiarowych z 2 stanowisk zlokalizowanych: w Lublinie przy ul. Obywatelskiej i Zamościu przy ul. Hrubieszowskiej. Stężenia średnie roczne na obu stanowiskach wynosiły $0,005 \mu\text{g}/\text{m}^3$, co stanowi 1% poziomu dopuszczalnego. Strefę lubelską zaliczono do **klasy A**;

¹¹ Ocena jakości powietrza w województwie lubelskim, raport wojewódzki za rok 2019 r., Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Lublinie, , Lublin 2020.

- tlenek węgla – w 2019 r. na terenie województwa lubelskiego funkcjonowało jedno stanowisko, gdzie monitorowano stężenia tlenu węgla w obrębie Aglomeracji Lubelskiej. Strefę lubelską oszacowano na podstawie wyników pomiarów dla tej stacji, zakwalifikowano ją do **klasy A**;
- ozon – maksymalna średnia ośmiogodzinna w ciągu roku była wyższa od $120 \mu\text{g}/\text{m}^3$. Wyniki modelowania potwierdzają występowanie dni ze stężeniami wyższymi od $120 \mu\text{g}/\text{m}^3$. W strefie lubelskiej nastąpiło przekroczenie poziomu celu długoterminowego ozonu wg kryterium ochrony zdrowia i z tego względu zostały one zaliczone do **klasy D₂**;
- arsen – dotrzymanie poziomu docelowego sprawdzono na podstawie serii pomiarowych ze stanowisk zlokalizowanych w Lublinie przy ul. Obywatelskiej i Zamościu przy ul. Hrubieszowskiej. Stężenie średnie roczne na obu stanowiskach wynosiło $0,5 \mu\text{g}/\text{m}^3$, co stanowi 8,3% poziomu docelowego. Strefę lubelską zaliczono do **klasy A**;
- kadm – dotrzymanie poziomu docelowego sprawdzono na podstawie serii pomiarowych ze stanowisk zlokalizowanych w Lublinie przy ul. Obywatelskiej i Zamościu przy ul. Hrubieszowskiej. Stężenie średnie roczne na obu stanowiskach wynosiło $0,2 \mu\text{g}/\text{m}^3$, co stanowi 4% poziomu docelowego. Strefę lubelską zaliczono do **klasy A**;
- nikiel – dotrzymanie poziomu docelowego sprawdzono na podstawie serii pomiarowych ze stanowisk zlokalizowanych w Lublinie przy ul. Obywatelskiej i Zamościu przy ul. Hrubieszowskiej. Stężenia średnie roczne wynosiły odpowiednio na obu stacjach $3 \mu\text{g}/\text{m}^3$, co stanowi 15% poziomu docelowego. Strefę lubelską zaliczono do **klasy A**;
- benzo(α)piren – wartości średnie roczne mieściły się w przedziale od $2 \mu\text{g}/\text{m}^3$ do $4 \mu\text{g}/\text{m}^3$, zatem został przekroczony poziom docelowy. Strefę lubelską zaliczono do **klasy C**.

Wody podziemne na omawianym obszarze są dobrej jakości, nie występują w nich zanieczyszczenia. Warunki występowania trzeciorzędowych utworów wodonośnych (znaczna izolacja) oraz wysoka odporność na zanieczyszczenia antropogeniczne nie wymagają podjęcia działań dla ustanowienia obszaru ochrony zbiornika GZWP nr 215 – Subniecka warszawska, w obrębie którego położony jest analizowany obszar.

Według oceny stanu jednolitych części wód powierzchniowych badanych w latach 2012 - 2014 stan jednolitej części wód powierzchniowych Bystrzyca do Samicy (PLRW200017248649) oceniany był jako zły (Tabela 3).

Tabela 3. Ocena stanu monitorowanych jednolitych części wód powierzchniowych za okres 2012 – 2014

Nazwa JCWP	Kod JCWP	Nazwa punktu pomiarowo - kontrolnego	Klasa elementów biologicznych	Klasa elementów hydromorfologicznych	Klasa elementów fizykochemicznych	Stan / potencjał ekologiczny	Stan chemiczny	Stan JCWP
Bystrzyca do Samicy	PLRW200017248649	Bystrzyca - Sarnów	III	II	II	Umiarkowany	b.d.	ZŁY

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z WIOŚ

Zagrożenie dla niej stanowi niedostateczna sanitacja obszarów wiejskich i rekreacyjnych. Stan jakości wód w rzekach gminy utrzymuje się lub wykazuje poprawę.

2.3. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji projektu

W środowisku omawianego obszaru nie zachodzą procesy wpływające na istotne zmiany w strukturze przyrodniczej i funkcjonowaniu środowiska. W przypadku pozostawienia dotychczasowego użytkowania nie będą zachodziły istotne zmiany w funkcjonowaniu środowiska.

2.4. Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektu zmiany planu miejscowego, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody

Tereny objęte zmianą planu nie znajdują się w zasięgu obszarów i obiektów będących formami ochrony przyrody w rozumieniu ustawy o ochronie przyrody w tym obszarów Natura 2000.

Realizacja ustaleń zawartych w projekcie nie będzie powodowała nowych, ani nie będzie potęgowała istniejących problemów dotyczących ochrony środowiska. Obszar, którego dotyczy zmiana planu jest przeznaczony w obowiązującym planie do zainwestowania, jest zlokalizowany przy istniejącym ciągu komunikacyjnym, obejmuje tereny wykorzystywane dotychczas dla celów rolniczych. Analizowany teren nie jest powiązany z obszarami lub obiektami chronionymi.

Do najważniejszych problemów ochrony środowiska związanych z omawianym obszarem należy zaliczyć:

- nieuporządkowaną gospodarkę wodno-ściekową,
- powierzchniową eksploatację surowców mineralnych,
- intensywny rozwój osadnictwa,
- emisję zanieczyszczeń powietrza związaną z ruchem kołowym,
- emisję hałasu związanego ruchem komunikacyjnym.
- zagrożenie niewłaściwym nawożeniem,
- stosowanie nieekologicznych czynników grzewczych,
- dzikie wysypiska odpadów,
- niewłaściwie prowadzone zabiegi melioracyjne,
- zmniejszanie się powierzchni biologicznie czynnej,
- wyznaczanie nowych terenów przeznaczonych pod zabudowę w obrębie cieków wodnych – degradacja naturalnej obudowy biologicznej cieków wodnych,
- gatunki synantropijne na terenach zainwestowanych,
- zmniejszanie się powierzchni terenów zieleni wysokiej,
- niedostosowanie architektury i kubatury obiektów do walorów otoczenia.

2.5. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu

Najważniejszym dokumentem krajowym określającym cele ochrony środowiska jest *Polityka ekologiczna Państwa 2030 – strategia rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej*¹².

Polityka ekologiczna państwa 2030 jest strategią w rozumieniu ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju. W systemie dokumentów strategicznych doprecyzowuje i operacjonalizuje *Strategię na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.)* – SOR. Jest pierwszą przyjętą strategią z dziewięciu dokumentów równolegle opracowywanych przez poszczególne resorty, a składających się na system rozwoju kraju.

W rezultacie cel główny *Polityki*, tj. rozwój potencjału środowiska na rzecz obywateli i przedsiębiorców, przeniesiono wprost z SOR. Cele szczegółowe określono w odpowiedzi na najważniejsze trendy w obszarze środowiska, w sposób umożliwiający połączenie kwestii związanych z ochroną środowiska z potrzebami gospodarczymi i społecznymi. Cele szczegółowe dotyczą zdrowia, gospodarki i klimatu. Realizacja celów środowiskowych ma być wspierana przez cele horyzontalne dotyczące edukacji ekologicznej oraz efektywności funkcjonowania instrumentów ochrony środowiska. Chodzi o rozwijanie kompetencji, umiejętności i postaw ekologicznych społeczeństwa oraz o poprawę zarządzania ochroną środowiska w Polsce.

¹² Załącznik do uchwały nr 67 Rady Ministrów z dnia 16 lipca 2019 r. (poz. 794), *Polityka ekologiczna państwa 2030 – strategia rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej*, Warszawa 2019.

Cele szczegółowe będą realizowane przez projekty strategiczne oraz wiele zadań, które konkretyzują działania wskazane w SOR i inne działania wskazane w trakcie prac nad Polityką ekologiczną państwa 2030 (np. wynikające z międzynarodowych zobowiązań dla Polski w perspektywie do 2030 r.).

Cele szczegółowe będą realizowane przez kierunki interwencji takie jak:

- zrównoważone gospodarowanie wodami, w tym zapewnienie dostępu do czystej wody dla społeczeństwa i gospodarki oraz osiągnięcie dobrego stanu wód,
- likwidacja źródeł emisji zanieczyszczeń do powietrza lub istotne zmniejszenie ich oddziaływania,
- ochrona powierzchni ziemi, w tym gleb,
- przeciwdziałanie zagrożeniom środowiska oraz zapewnienie bezpieczeństwa biologicznego, jądrowego i ochrony radiologicznej,
- zarządzanie zasobami dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego, w tym ochrona i poprawa stanu różnorodności biologicznej i krajobrazu,
- wspieranie wielofunkcyjnej i trwale zrównoważonej gospodarki leśnej,
- gospodarka odpadami w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym,
- zarządzanie zasobami geologicznymi przez opracowanie i wdrożenie polityki surowcowej państwa,
- wspieranie wdrażania ekoinnowacji oraz upowszechnianie najlepszych dostępnych technik BAT (polegają na określaniu granicznych wielkości emisji dla większych zakładów przemysłowych),
- przeciwdziałanie zmianom klimatu,
- adaptacja do zmian klimatu oraz zarządzanie ryzykiem klęsk żywiołowych,
- edukacja ekologiczna, w tym kształtowanie wzorców zrównoważonej konsumpcji,
- usprawnienie systemu kontroli i zarządzania ochroną środowiska oraz doskonalenie systemu finansowania.

Ze szczególną intensywnością realizowane będą działania mające na celu **poprawę jakości powietrza przez ograniczenie niskiej emisji**, która jest główną przyczyną powstawania smogu. Na szczeblu rządowym oznacza to przygotowanie odpowiednich przepisów i instrumentów finansowego wsparcia, takich jak program „**Czyste powietrze**”, dla niezbędnych inwestycji oraz koordynację ich wdrażania w regionach.

W kontekście coraz częstszego występowania na terenie Polski fali upałów i nocy tropikalnych, oraz susz na znaczeniu zyskują działania związane z **adaptacją do zmian klimatu**. Ich celem jest przeciwdziałanie **miejskim wyspom ciepła, rozbudowa terenów zieleni** oraz powszechniejsze **retencjonowanie wody** na terenach miast i wsi. *Polityka ekologiczna państwa 2030* przewiduje, że działania adaptacyjne będą polegały m.in. na opracowaniu i wdrożeniu dokumentów strategicznych/planistycznych w zakresie gospodarowania wodami, wsparciu opracowania i wdrażania miejskich planów adaptacji do zmian klimatu, budowie niezbędnej infrastruktury przeciwpowodziowej i obiektów małej retencji, renaturyzacji rzek i ich dolin, renaturyzacji mokradeł oraz na rozwoju zielonej i niebieskiej infrastruktury. Działania ukierunkowane będą również na zarządzanie wodami opadowymi na obszarach zurbanizowanych poprzez różne formy retencji i rozwój infrastruktury zieleni, ograniczenie zajmowania gruntów oraz zasklepiania gleby. Działania adaptacyjne będą prowadzone także na obszarach wiejskich. Będą one miały na celu

w szczególności zwiększenie odporności krajobrazu rolniczego na zmiany klimatu i ochrony produkcji rolnej. Chronione i rozwijane będą zadrzewienia śródpolne i przydrożne (szczególnie o charakterze unikalnym przyrodniczo lub kulturowo) oraz prowadzone będą nowe przydrożne nasadzenia z przewagą krzewów rodzimych o bujnym ulistnieniu, zwłaszcza w regionach najbardziej narażonych na suszę i pustynnienie, o niskim procencie lesistości.

Polityka ekologiczna państwa 2030 będzie stanowiła podstawę do inwestowania środków europejskich z perspektywy finansowej na lata 2021–2027. Strategia wspiera także realizację celów i zobowiązań Polski na szczeblu międzynarodowym, w tym na poziomie unijnym oraz ONZ, szczególnie w kontekście celów polityki klimatyczno-energetycznej UE do 2030 oraz celów zrównoważonego rozwoju ujętych w Agendzie 2030.

W zakresie ochrony zasobów wodnych celem jest utrzymanie lub osiągnięcie dobrego stanu wszystkich wód, w tym również zachowanie i przywracanie ciągłości ekologicznej cieków. Cel ten jest realizowany m. in. przez opracowanie dla każdego wydzielonego w Polsce obszaru dorzecza planu gospodarowania wodami.

W Planie gospodarowania wodami w obszarze dorzecza Wisły, określono cele środowiskowe dla wód powierzchniowych oraz obszarów chronionych ustalonych na mocy art. 4 Ramowej Dyrektywy Wodnej (RDW), a także dla wód podziemnych ustalonych na mocy art. 4 RDW. Cele środowiskowe dla części wód zostały oparte głównie na wartościach granicznych poszczególnych wskaźników fizykochemicznych, biologicznych i hydromorfologicznych określających stan ekologiczny wód powierzchniowych oraz wskaźników chemicznych świadczących o stanie chemicznym wody, odpowiadających warunkom osiągnięcia przez te wody dobrego stanu, z uwzględnieniem kategorii wód, wg rozporządzenia w sprawie sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych. Przy ustalaniu celów środowiskowych dla jednolitych części wód powierzchniowych jest brany pod uwagę aktualny stan JCWP w związku z wymaganym zgodnie z RDW warunkiem niepogarszania ich stanu. Dla jednolitych części wód, będących obecnie w bardzo dobrym stanie/potencjale ekologicznym, celem środowiskowym jest utrzymanie tego stanu/potencjału. Ponadto, przy ustalaniu celów uwzględnia się także różnice pomiędzy naturalnymi, a silnie zmienionymi oraz sztucznymi częściami wód. Dla naturalnych części wód celem jest osiągnięcie co najmniej dobrego stanu ekologicznego, dla silnie zmienionych i sztucznych części wód – co najmniej dobrego potencjału ekologicznego. Ponadto, w obydwu przypadkach, w celu osiągnięcia dobrego stanu/potencjału konieczne jest dodatkowo utrzymanie co najmniej dobrego stanu chemicznego.

Stan jednolitych części wód powierzchniowych Bystrzyca do Samicy (PLRW200017248649), w zasięgu których położony jest obszar objęty zmianą planu, oceniany jest jako zły. Osiągnięcie celów środowiskowych dla jednolitych części wód jest zagrożone z uwagi na wpływ działalności antropogenicznej, które generuje konieczność przesunięcia działań w czasie. Zagrożenie stanowi tu niedostateczna sanitacja obszarów wiejskich i rekreacyjnych.

Ustalenia zmiany planu przewidują wprowadzenie możliwości realizacji usług komercyjnych na terenie zabudowy produkcyjno-usługowej. Z uwagi na skalę, zakres, a także położenie obszaru poza najcenniejszymi obszarami objętymi ochroną przyrody nie

prognozuje się, aby przedmiotowa zmiana planu wpłynęła na powstanie zagrożeń dla osiągnięcia celów środowiskowych dla nich wyznaczonych. Zmiana planu zaprojektowana będzie zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju i nie będzie korelować z wdrażaniem prawa wspólnotowego w dziedzinie ochrony środowiska.

3. Oddziaływanie ustaleń projektu na środowisko

3.1. Prawdopodobieństwo wystąpienia, czas trwania, zasięg, częstotliwość i odwracalność oddziaływań

Projektowana zmiana planu ma na celu dopuszczenie realizacji usług handlu w terenie 1PU – terenie zabudowy produkcyjno-usługowej.

Obowiązujące obecnie zapisy planu w terenie 1 PU zgodnie z Uchwałą Nr XXXVI/265/2017 Rady Gminy Łuków z dnia 30 marca 2017 r w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Łuków w obszarze wsi Świdry:

- 1) *Przeznaczenie podstawowe:*
 - a) *obiekty i urządzenia produkcyjne,*
 - b) *składy i magazyny,*
 - c) *hurtownie,*
 - d) *bazy transportowe;*
- 2) *Przeznaczenie dopuszczalne:*
 - a) *garaże i budynki gospodarcze,*
 - b) *zieleni urządzona i izolacyjna,*
 - c) *obiekty małej architektury,*
 - d) *komunikacja wewnętrzna,*
 - e) *parkingi, miejsca postojowe,*
 - f) *sieci, urządzenia i obiekty infrastruktury technicznej;*
- 3) *Nie dopuszcza się prowadzenia działalności polegającej na zbieraniu, składowaniu, przetwarzaniu lub unieszkodliwianiu odpadów;*
- 4) *Nie dopuszcza się wprowadzania zabudowy mieszkaniowej;*
- 5) *Parametry i wskaźniki zagospodarowania terenu:*
 - a) *maksymalny wskaźnik powierzchni zabudowy 50 %,*
 - b) *minimalny wskaźnik powierzchni biologicznie czynnej 10%,*
 - c) *wskaźnik intensywności zabudowy:*
 - *minimalny 0,01,*
 - *maksymalny 1,0;*
 - d) *nieprzekraczalne linie zabudowy zgodnie z rysunkiem planu w odległości:*
 - *6 m od linii rozgraniczających z drogami wewnętrznymi poza granicami zmiany planu,*
 - *20 m od krawędzi jezdni drogi wojewódzkiej nr 808,*
 - *12 m od gruntów leśnych,*
 - *15 m od linii rozgraniczającej z terenem RM,MN,U;*

- 6) *Zasady kształtowania zabudowy:*
 - a) *maksymalna wysokość zabudowy do 12 m,*
 - b) *rzut budynku nie może przekraczać powierzchni 2000 m²,*
 - c) *dachy dwuspadowe lub wielospadowe o kącie nachylenia połaci dachowych od 35° do 45°, dopuszcza się dachy płaskie,*
 - d) *dachy kryte dachówką, blachą lub innymi materiałami naśladującymi pokrycia tradycyjne,*
 - e) *dopuszcza się doświetlanie poddaszy oknami połaciowymi, świetlikami lub lukarnami;*
- 7) *Zasady zagospodarowania terenu:*
 - a) *uciążliwość wszystkich obiektów i urządzeń związanych z działalnością produkcyjną nie może wykraczać poza granice nieruchomości,*
 - b) *nakazuje się zagospodarowanie terenu pasem zieleni izolacyjnej szerokości min. 1 m od strony linii rozgraniczającej z terenem zabudowy mieszkaniowej,*
 - c) *należy zapewnić wodę do zewnętrznego gaszenia pożaru,*
 - d) *należy zapewnić dojazdy spełniające wymagania jak dla dróg pożarowych zgodnie z przepisami odrębnymi.*

Zapisy projektu zmiany planu polegające na uzupełnieniu przeznaczenia podstawowego o usługi komercyjne, nie wpływają znacząco na zmiany funkcjonalne i przestrzenne dla dopuszczonego dotychczas sposobu zagospodarowania terenu.

Mając na uwadze stan środowiska, położenie terenu i obecny sposób użytkowania terenów, można stwierdzić, że przekształcenia wprowadzone przez zmianę planu nie są sprzeczne z uwarunkowaniami środowiska. Zmiana planu nie spowoduje wystąpienia oddziaływań innego typu, zasięgu, o innym czasie trwania, częstotliwości i odwracalności niż te, które mogłyby wystąpić podczas realizacji inwestycji dopuszczonych w obowiązującym miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego.

3.2. Prawdopodobieństwo wystąpienia oddziaływań skumulowanych lub transgranicznych

Zaproponowane w projekcie zmiany miejscowego planu rozwiązania nie wywołają oddziaływań o zasięgu transgranicznym. Decydują o tym niewielka skala zmian, ich charakter oraz odległość obszaru analizy od granic państwa. Projekt zmiany planu przyczyni się do poprawy potencjału gospodarczego.

Biorąc pod uwagę proponowaną zmianę ustaleń planu oraz ograniczony zasięg obszaru planu, przewiduje się, że wprowadzane zmiany nie spowodują wystąpienia oddziaływań skumulowanych lub transgranicznych.

3.3. Prawdopodobieństwo wystąpienia ryzyka dla zdrowia ludzi lub zagrożenia dla środowiska

Dopuszczenie realizacji usług handlu w terenie zabudowy produkcyjno – usługowej (1PU) nie spowoduje wystąpienia ryzyka dla zdrowia ludzi lub zagrożenia dla środowiska.

3.4. Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko

Nie przewiduje się wystąpienia oddziaływań na skutek realizacji ustaleń projektu zmiany planu miejscowego w zasięgu mogącym przekraczać granice państwa. Najbliższa granica państwa (z Białorusią) znajduje się w odległości ok. 87 km na wschód od obszaru objętego projektem zmiany planu.

Zgodnie z art. 104-117 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko nie zachodzą przesłanki do przeprowadzenia transgranicznej oceny oddziaływania na środowisko.

4. Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań

Projekt zmiany planu nie modyfikuje, ani nie wprowadza nowych zapisów dotyczących ochrony poszczególnych elementów środowiska, jak również nie zmienia zasięgu terenów przeznaczonych do zainwestowania. Realizacja ustaleń projektu nie będzie oddziaływać na środowisko naturalne w sposób znaczący. W związku z czym w przypadku zmian wprowadzanych projektem nie ma zastosowania formułowanie rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań.

5. Rozwiązania alternatywne

Nie przewiduje się rozwiązań alternatywnych do proponowanych zmian.

6. Wnioski złożone do prognozy

Do prognozy oddziaływania na środowisko sporządzanej dla projektu zmiany zapisów tekstowych zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Łuków w obszarze wsi Świdry nie wpłynęły żadne wnioski.

7. Bibliografia

Publikacje i opracowania:

1. *Geografia fizyczna Polski*, Richling A., Ostaszewska K., Wyd. PWN, Warszawa 2009.
2. *Gminny program opieki nad zabytkami Gminy Łuków na lata 2018-2021*, Łuków 2018.
3. *Identyfikacja krajobrazów na poziomie regionalnym – doświadczenia wdrażania Europejskiej Konwencji Krajobrazowej w skali województwa*, [W:] *Identyfikacja i ocena krajobrazów - wdrażanie Europejskiej Konwencji Krajobrazowej. Referaty konferencyjne*, A. Rozenau-Rybowicz, GDOŚ, Warszawa 2013.
4. *Informator PSH Główne Zbiorniki Wód Podziemnych w Polsce*, PIG PIB, Warszawa 2017.
5. *Opracowanie ekofizjograficzne na potrzeby projektu zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Łuków*, 2009 r.
6. *Mapa Geologiczna Polski*, skala 1: 500 000, Centralna Baza Danych Geologicznych PIG – Państwowy Instytut Badawczy.
7. *Mapa Hydrograficzna Polski*, Główny Urząd Geodezji i Kartografii, Warszawa, 2005.
8. *Mapa Litogenetyczna Polski*, skala 1: 50 000, Centralna Baza Danych Geologicznych PIG – Państwowy Instytut Badawczy.
9. *Physico-geographical mesoregions of Poland: verification and adjustment of boundaries on the basis of contemporary spatial data*, Geographia Polonica, 2018.
10. *Roczna ocena jakości powietrza w województwie lubelskim, raport wojewódzki za rok 2019*, Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Lublinie, Główny Inspektorat Ochrony Środowiska, Departament Monitoringu Środowiska, 2020.
11. *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Łuków*, załącznik nr 1 do Uchwały Nr XXIV/175/2020 Rady Gminy Łuków z dnia 29 maja 2020 r.

Akty prawne:

1. Ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. *o ochronie gruntów rolnych i leśnych*, t.j.: Dz.U. z 2017 r. poz. 1161 z późn. zm.
2. Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 roku *Prawo ochrony środowiska*, t.j.: Dz.U. z 2020 r. poz. 1219 z późn. zm.
3. Ustawa z dnia 18 lipca 2001 r. *Prawo wodne*, t.j.: Dz.U. z 2021 r. poz. 624 z późn. zm.
4. Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. *o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym*, t.j.: Dz.U. z 2021 r. poz. 741 z późn. zm..
5. Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. *o ochronie przyrody*, t.j. Dz.U. z 2020, poz. 55 z późn. zm.

6. Ustawa z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*, t.j.: Dz.U. z 2021, poz. 247 z późn. zm.
7. Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. *Prawo geologiczne i górnicze*, t.j.: Dz.U. z 2020, poz. 1064 z późn. zm.
8. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 września 2002 roku *w sprawie opracowań ekofizjograficznych* Dz.U. 2002, nr 155 poz. 1298.
9. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. *w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt*, Dz. U. z 2016 r. poz. 2183.
10. Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. *w sprawie ochrony gatunkowej roślin* Dz.U. 2014 poz. 1409.

Strony internetowe:

1. *Centralny rejestr form ochrony przyrody*, <http://crfop.gdos.gov.pl>
2. *Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska* <https://www.gdos.gov.pl/>
3. *Geoserwis GDOŚ* <http://geoserwis.gdos.gov.pl>
4. *Główny Inspektorat Ochrony Środowiska* <https://www.gios.gov.pl/pl/>
5. *Klimat IMGW* <https://klimat.imgw.pl/>
6. *Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej* <http://kzgw.gov.pl>
7. *Nadleśnictwo Radzyń Podlaski*
<http://www.radzynpodlaski.lublin.lasy.gov.pl/rezerwaty-przyrody/>
8. *Państwowa Służba Hydrogeologiczna* <http://www.psh.gov.pl/>
9. *Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie* <https://wody.gov.pl/>
10. *Państwowy Instytut Geologiczny* <http://www.pgi.gov.pl/>